

AREGCEL

XIX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Főszerkesztő: LAZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1946. SZEPTEMBER 23.

ARENDŐRSÉGRŐL IRTA: LAZÁR MIKLÓS

Túlsokat beszélünk a rendőrségről. Vidéken még többet, mint a fővárosban. A hangulat nem kedvező, a bíráló elítélő. Ez így nincs rendjén, ennek a demokrácia látja a kárát. Nem használunk az új néprajzi kormányrendszerünknek azzal, ha szembekötődít játsunk kiábrándító tényekkel és aggodalmas jelenségekkel. A „ne szólj szám, nem fáj fejem”-politikát küldjük a fészkes fülemülébe, maradjon a múlt emléke. Demokraták vagyunk: beszéljünk őszintén.

Az elmúlt héten falukat jártam a Felvidéken. A nép, úgy szólván pártkülönbség nélkül, elégedetlen a rendőrséggel. A tömegosztón a legjobb útmutató. Megkérdeztem: a kakastollasokat kívánják vissza? Egyhanguan nemmel válaszoltak.

Hát milyen legyen a demokratikus rendőrség?

Olyan, mint a levegő: tiszta, könnyű és mindenütt jelenlévő. Az ember ne érezze se a terhét se a hiányát. Ha súlyos, összeroskadunk alatta, ha hiányzik, elpusztulunk, mert ma olyan világ van, hogy minden lélegzetvételnél szükségünk van oltalmazó erejére; ha tisztátalan, megmérgező. Amerre jár: keltsen bizalmat; ahol megfordul: legyen tekintély; ahonnan megy: kísérje a népszerűséget. A jelszavát is megmondjuk: az igazság mindenütt, a szigor, ahol szükséges.

És milyen ne legyen a mi új rendőrségünk?

Ne legyen pártrendőrség. Se kiscgazda, se kommunista, se szocialista. A magyar államot képviselje, érettség, közölünk, velünk legyen. Olyan rendőrségben bízzunk meg, amely szakképzett, beletanult a hivatásába. Nemzetmentő államférfinak, lángeszű költőnek születik az ember; a rendőr, igazí rendőr az lesz, aki készül rá, képezi, gyakorolja magát. Aki hivatást érez magában a rendőri pályára, kezdje a legalacsonyabb fokozaton és érvényesüljön a szorgalmával, a tehetségével, a bátorságával és a tisztességével. Ha valaki utcaseprőnek, kondásnak, napszámosnak szegődik manapság, írásait nézik először, az előéletét vizsgálják. A legérzékenyebb és legpontosabb mérleglen mérjék a rendőr multját is! Feddhetetlen életű, makulátlan jellemű embernek dukál rendőrsapka, szuronyos puská, hatalom meg kiváltság. Gyakorolják a fegyelmi jogot vaaszigorral, jutalmazák a hűséget, bátorságot, kötelességteljesítést, önfeláldozást, de kárlehetetlenül torol-

A New Statesman világraszóló értesülése:

A CSALLÓKÖZ VISSZAKERÜL MAGYARORSZÁGHOZ?

London, szept. 22.

(A Reggel londoni tudósítójának telefonjelentése.) Londoni diplomáciai körökben néhány napja derült ki többnyire itélőképességűen a párisi értekezleten kiütözött magyar és csehszlovák ellentétek ügyét. Beavatott körökben azt hiszik: remény van rá, hogy Budapest és Prága között egyezmény jöjjön létre. Legmesszebb a „New Statesman” ment el a derüléstől. A lap mindig kitűnően értesült tudósítása szerint a közvetlen tárgyalások a magyar és csehszlovák kormány között máris megindultak olyan egyezmény érdekében, amely a Szlovákiában élő magyar kisebbségnek igen komoly részét átvinné Magyarországra, míg a Duna jobbpartján három magyar falut Csehszlovákiához csatolnának. Ennek ellenszolgáltatásaként kapnának néprajzi határkiszárazást, amelynek során a Csallóköz mintegy százezer lakossal kerülne Magyarországhoz.

Feketelistára került Wallace és Pepper

Angliában egyébként a külpolitikai érdeklődés előterében két esemény áll: Wallace lemondása és Churchill zürichi beszédének visszhangja. Wallace tegnap délig a demokráta párt legesélyesebb elnökjelöltje volt,

akkor azonban a párt nemzeti bizottsága őt és Pepper szenátort feketelistára helyezte, megtiltotta nekik, hogy a választási harcban résztvegyenek. Churchill beszédével kapcsolatban a legtöbb angol lap hangsúlyozta, hogy a volt miniszterelnök mint magánember beszélt. Churchillről mindig mély tisztelettel írnak a lapok, de most még a „Times” is rámutat, hogy a beszéd zavart keltett. Különösen a német-francia szoros

kapcsolat megteremtésére vonatkozó javaslatot fogadták Londonban kedvezőtlenül, külön is kihangsúlyozták, hogy Párisban még sokkal rosszabb benyomást keltett.

Mikes György

Elvi jelentőségű kiscgazdapárti válasz a két munkáspárt megnyilatkozásaira

A Reggel politikai munkatársa a munkáspárti lapok vasárnap reggeli vezércikkeivel, illetőleg a két munkáspárt közös politikai nyilatkozatával kapcsolatban felkereste

a Független Kiscgazdapárt egyik tekintélyes vezető politikusát,

aki a következőket mondotta:

— Senki nem húnyhatja be a szemét, azok láttán, amik a politikai életben történnek, mert ezzel csak homokba dugnánk a fejünket és nem szüntetőnk meg a feszültséget, amely valóban megvan. A pártok között fennálló feszültséget minden körülmények között le kell vezetni.

— Vissza kell térnünk a debreceni, illetőleg szegedi alapra.

Meg kell vizsgálnunk a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front programját. Ez az a politikai program, amelyet akkor a demokra-

tikus pártok vállaltak és amelynek megvalósítására koalícióba tömörültek.

Ma bármely párt vonakodnék bármely akkor vállalt pont megvalósításától, vagy azon túlmenőt kívánna, kétségtelesenl vétene a közös program, tehát a koalíció ellen.

— Ez vonatkozik a gazdasági problémákra éppen úgy, mint a politikai, természetesen külpolitikai kérdésekre.

— Külpolitikánk nem lehet más, mint amelynek útjára Debrecenben léptünk és ha Révai József ma észlelt bizonyos jelenségeket, amelyekre céloz, ezek csak a koalíción kívüli pártokban lehetségesek, mert ilyesmi bármely koalíciós pártnál olyan súlyos tünet volna, hogy

egyéni esetekben a pártokból való kizárást vonná maga után, párt esetében pedig a koalícióból való kiválás volna a következménye.

— A belpolitikában a feladat továbbra is kettős irányú:

biztosítani a munka feltételeit, a rendet és biztonságot és kíméletlenül harcolni a reakció ellen.

Most inkább, mint eddig, be kell látnia minden polgári politikusnak is, hogy a reakció erősödése végzetes lehetne nemcsak a magyar demokráciára, hanem a magyarság jövőjére is. Tehát:

a magyarságért harcolunk, nemzeti jövőnkért, amikor a reakció ellen küzdünk.

— Végül kötelezi a pártokat a Függetlenségi Front programja gazdasági vonalon is. Aki a bünyák államosítását ellenezné, vagy visszacsinálni próbálná, támadást intézne a demokrácia egyik igen fontos vívmánya ellen. Ezt a támadást a legerélyesebben vissza kell vernünk, bárhonnét jelentkezzék is a kísérlet.

Nem szolgálja a koalíciós szellemet, ha a munkáspártok bármelyike a demokratikus vívmányok védelmének kötelességét magának próbálná kiscsajátítani. Együtt vállaltuk, közös akaratral valószínűtlen meg, egyesült erővel kell azt megvédeni.

— Meg vagyok győződve arról, hogy az elkövetkező egy-két héten belül a légkör, amely most, valóban telítettnak látszik,

nem beszédek, hanem intézkedések nyomán megtisztul és erőt nyer oly mértékben, hogy a koalíció továbbra is még fokozottabb egyetértésben fogja kifejteni tevékenységét.

amíg erre az országnak szüksége lesz — fejezte be fontos nyilatkozatát a Kiscgazdapárt vezető politikusa.

Erős Gyula

ják meg a túlkapást, mulasztást, visszaélést, pártosságot, törvényteleniséget és korrupciót.

Parasz a józan, meggondolt véleményét hevültebb, elkesere-

dettebb szövegek váltják. Sok a méltatlan bántalom, jogtalan sérelem, kihívó hatalmaskodás. Ezért bizony elegendő vannak, akik az egész intézményt kárhozzátják.

De mióta vágják le az ember karját, mert gyűlik az uja? Mióta rontják le a házat azért, hogy ablakai ki vannak törve? Mióta döntenek ki a fát, mert férge gyümölcsöt ad?

Nem lerombolni, de minden erőnkkel, képességünkkel, elhatározott akaratunkkal megtisztítani, újjászervezni, felépíteni kötelesség a rendőrséget. Erről akarunk beszélni!

ÁRA 1 FORINT

Trieszt közvetlen utvonulatát kér Bécs, Prága és Budapest felé

A Reggel vasárnapi telefonjelentése a párisi konferencia legújabb eseményeiről

Páris, szept. 22.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Párisban egész csomó fontos kérdésben következett be

válságos fordult

a hét végére. Vasárnap délelőtt a békeértekezlet körében még a magyar kérdésben is némi eltóladásról beszéltek. Ennek alapja az, hogy szombaton este, amikor a magyar bizottság a pozsonyi hídfő kérdését tárgyalta

Magyarország képviselője azal vádolta Csehszlovákiát, hogy a pozsonyi hídfőre irányuló cseh követelésnek egy nyilvánosságra nem hozott oka van.

A csehszlovák magatartás szemmel láthatóan alá is támasztja ezt a magyar érvelést — állapítják meg olyan körökben, amelyek eddig nem voltak nagyon barátságosak Magyarországgal irányában.

A békekonferencia érdeklődésének középpontjában egyébként a trieszti kérdés áll. Ebben a kérdésben

az olasz békekedvezésében belső hasadás veszélye fenyeget.

A delegáció egy része azon az állásponton van, hogy ha kétoldalú megegyezést köt Olaszország Jugoszláviával, akkor ennek minden olasz-jugoszláv kérdést fel kell oldania. Ezzel szemben Reale nagykövet, aki a kommunista pártot képviseli, hajlandó az olasz-jugoszláv tárgyalást kizárólag a trieszti alkotmány kérdéseire korlátozni.

S hogy még nagyobb legyen a bonyodalom, Olaszország és Jugoszlávia mellett most egy harmadik tényező is beleszólt a vitába:

maga Trieszt.

Egy párt, amely állítólag a város lakosságának többségét képviseli, javaslatot terjesztett a nagyhatalmak elé. E szerint ne válasz-

szak külön Triesztet a körülötte szabad zónától, hanem alakítsanak közös föderatív államot és adjanak neki a svájcihoz hasonló alkotmányt. A javaslat szerint

adjanak Triesztnak közvetlen utvonulatát Bécs, Prága és Budapest felé.

A Trieszt körüli válság oly súlyos, hogy Párisban azt mondják:

Bevin külügyminiszter is azért jött vissza oly váratlanul Londonból Párisba, hogy

itt Byrnes külügyminiszterrel tárgyaljon arról, hogy milyen kiutat lehetne találni a trieszti zsákutcából.

Párisba érkezett hír szerint a Fehér Házban közölték a sajtóval:

Nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy Truman közvetlen tárgyalásokat óhajtana folytatni Sztálinnal

abban az esetben, ha Párisban nem sikerülne békét kötni.

Márjáss Viktor

Szenvedélyes hangú felszólalások a fogorvos gyűlésen

Visszaufasítják a fogtechnikusok kérését

A magyar fogorvosi kar vasárnap délelőtt viharoshangulatú kongresszuson

tiltakozott a fogtechnikusok olyan irányú kérése ellen, hogy fogorvosi vizsgát tehesenek és ezzel jogot nyerjenek a gyógyító tevékenység folytatására.

A kongresszus ülését dr. Simon Béla egyetemi tanár nyitotta meg, köszöntötte a megjelenteket, akik között ott volt Kallós Ferenc, a fogtechnikusok szakszervezetének ügyvezető elnöke is, a szakszervezet megbízásából Dr. Varga István egyetemi rendkívüli tanár ismertette ezután a magyar fogorvosi kar álláspontját az ügynevezett „fogtechnikus-kérdésben”. Elmondotta, hogy a kérdés nem is annyira kereseti, mint inkább társadalmi jellegű. Hiszen

a fogtechnikusok jövedelmét semmiképpen sem veszélyezteti, ha nem nyilvánítják őket „orvosoknak”, viszont ebben az esetben a laborató-

riumok beszüntetése törvényszerű lenne.

Maradványa ez a törekvés annak a régi felfogásnak, amely az ipart lenyezte. Annnyira nagy ez a csökkenési érzés a kérvényező fogtechnikusokban, hogy még anyagi áldozatok árán is szeretnék a ranglétra magasabb fokára jutni.

A fogorvosok dr. Varga István beszéde után számos hozzászólással bővítették a kongresszus határozati javaslatát, a felszólalások során nem egyszer

szenvedélyes jelenetekre is sor került.

A fogtechnikusok törekvését a kongresszus elsősorban közegészségügyi szempontból a képzettség hiánya miatt, másodsorban szociális szempontból a most felmerülő fiatal fogorvosgeneráció érdekében, harmadsorban pedig az orvosi diploma védelmében utasítja vissza.

Bajcsy-Zsilinszky- emléktáblát avattak vasárnap Klárpusztán

Vasárnap a Vác melletti Klárpusztán felavatták Bajcsy-Zsilinszky Endre és bujdosó társainak emléktábláját. A szabadság vértanúja több társával húsz napot töltött 1944 emlékezetes őszén Zsoldos Károly klárpusztai földbirtokos házában. A Zsoldos-ház oldalába illesztett emléktábla előtt dr. Reicher Endre nemzetgyűlési képviselő mondott rövid emlékbeszédet. Pest vármegye koszorúját Zsarnay Kálmán főispán, a kormányt Vasadi-Kovács államtitkár, a honvédelmi miniszterét Tersztyánszky Lajos ezredes, Vác városát pedig a polgárok kiérdomsége tette le. Az ünnepségen megjelent a nagyemlékű szabadsághős özvegye és sok barátja is.

1100-as Hanza

új motorral, vizsgázva eladó.
VULKAN, Jókai-utca egy.
Telefon: 121-565.

Tíz éves fennállásunk alkalmából átmenetileg a mai nehéz időkre régi és új kedves megröndelőinknek készpénzaron

hathavi részletfizetésre

is rendelkezésre állunk. Ragyogó portré-képek. Családi, esküvői, gyermekfelvételek. Műszaki, reklám és divatfotók. Régi képekről művészi nagytapasok. A műterem vasárnap is nyitva van.

ARIEN FOTOSTUDIÓ
IV., KOSSUTH LAJOS-U. 10. SZ.
félemelet, Telefon: 186-553.

„Bármilyen magasra emelkedjék az ember, meg kell tartania kapcsolatát a néppel”

— mondotta Tildy Zoltán elnök a balatoni hajózás százéves születésnapján

Siófok, szept. 22.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.)

A százéves balatoni hajózás ünnepsége során szombaton este Tildy Zoltán köztársasági elnök Balatonfüreden a hajózári munkások bankettjén beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy a múlt egyik legszörnyűbb és legtöbbet ártó hibája a vezető réteg és a dolgozó nép közötti

áthidalhatatlan szakadék volt.

Még azok is, akik a nép sorából kerültek ki: munkások, parasztok fiai, ahelyett, hogy megtartották volna eredendő kapcsolataikat — „elfelejtkeztek” róla. Minden megnyilatkozásuk, tettük egy cél érdekében történt: beleolvadni az úri-Magyarország felsőbb rétegeibe, feledve mindent, ami a multjukra vonatkozott. Nem egyszer még szüleiket is megtagadták, nem ismerték meg többé testvéreiket szegyeleték munkás, vagy paraszti származásu-

kat. Pedig az egyetlen helyes út az: bármilyen magasra emelkedjék is az ember, meg kell, hogy tartsa kapcsolát a néppel.

Az egészséges, józan, becsületes magyar munkássággal, parasztsággal és mindenkor, a legmagasabb polcon is, a magyar föld lelkéből kell erőt merítenie.

Vasárnap reggel 7 órakor Tildy elnök áthajózott Siófokra, hogy résztvegyen a siófoki ünnepségeken. Délután 3 órakor a „Helka” nevű gőzösön, melyet szombaton adtak át a balatonfüredi hajózári munkások, rohammunkájuk eredményeként a balatoni hajózásnak, díszében volt. A hajó Badacsonyan kötött ki, ahol a balatoni Borhéttel kapcsolatban borkóstolón jelentek meg a meghívottak. Innen a Kisfaludy-házba mentek. Itt a Balatoni Hajózási R. T. vacsorát rendezett, majd délután 6 órakor a különvonat, a budapesti vendégekkel visszafelé indult Budapestre.

November elején lesznek a községi választások?

A Reggel értesülése szerint a községi választásokról szóló törvényjavaslat

még előkészítési stádiumban van.

A helyzet az, hogy — bár nem közös megbeszélés alapján — a pártok mindegyike külön-külön készít egy javaslat-tervezetet, amelyet azután

pártközi értekezleten vitatnak meg, majd a négy javaslatból kristályosodik ki a végleges törvényjavaslat.

Ezt minden valószínűség szerint rövidesen letárgyalják, úgyhogy a községi választásokra november elején sor kerülhet.

A Pommery bár csillárja mögött rejtették el a Kispesti textil ellopott szöveteit

A főkapitányság bünygyi osztályának detektívjei érdekes ügyben fejezték be a nyomozást. Az ügy ténye a Kispesti Textilgyár több-százézer méternyi szövetyanaga, melyet a nyugatra való szállítás elől megmentettek. A főkapitányság névtelen feljelentésre indította meg a nyomozást, mely csakhamar eredményre vezetett. A Pommery-bár Széna-tér 7. alatti helyiségében a detektívok megtalálták

a titkos raktárat.

amelybe egy csilláron keresztül lehetett bejutni. A titkos raktárban mintegy 300.000 méter textilárut találtak.

Az ügyben

több letartóztatás

történt. Letartóztatták a bár tulajdonosnőjét, Pomikalsky Gyulánét és fiát, ifj. Pomikalsky Gyulát, valamint Donner Antalt és Csernák Alfrédot, akik résztvettek a titkos raktárhelyiség építésében és a textiláru „elfeketézésében”. Kihallgatása során Pomikalskynek bevallotta, hogy mikor a felszabadulás után elrejtett textilholmiját visszakereste a Kispesti Textil, úgy informálta a vállalat igazgatóságát, hogy

a textilholmit ellopták.

Ugyanekkor a nyomozás kiderítette azt is, hogy a textiláru jelentős részét, mintegy 60.000 métert az ostrom alatt a Pomikalsky-család osztotta szét a környék lakóinak, hogy ezzel azt a látszatot keltsék, mintha az egész textilholmit elrabolták volna.

Október 1-re belejezik az internálások felülvizsgálását

Rajk belügyminiszternek és Dulán rendészeti államtitkárnak most tett jelentést Radó László, az internálási ügyek vezetője,

az internálások felülvizsgálásáról.

amelyet minden budapesti és vidéki internálótáborban bizottságok folytatnak le.

A pesti körzetben a bizottságok munkája már befejeződött, vidéken még tart.

A miniszter utasította az internálási ügyosztályt, hogy a felülvizsgálatot október 1-ére fejezze be.

Előreláthatólag az internáltaknak körülbelül 70%-a szabadul s a megmaradó 30%-ot gyűjtik össze a Buda-déli táborban.

MAGYAR KÜLFORGALMI RT

BUDAPEST, V., HARMINCAD-UTCA 6.

(HAZAI BANK)

TELEFON:

189-561

189-562

189-563

189-564

A 15 millió dolláros amerikai árukölcsön lebonyolítója

Jegyezze jól meg ezt a nevet!

ANN BAKER

A jövő legjobb jazzzenekesnője szombattól kezdve a

BROADWAY

-kávéházban

Kitűnő vacsorák!
Remek italok!

Szombaton és vasárnap délután 5 órától mérsékelt árakkal

tánc!

IV., Váci-utca 11-a.

Kövéház METROPOL' Elterem

SZARNYAS ESTI MENU EGY KIS ÜVEG BORRAL...
BUTYOLA EDE ZENEKARA! MORETTI ÉS HALMOS ENEKEL!
TÁNC REGGELIG!!!

RAKÓCZY-UT 55.

Ballon-, Eső-, Viharkabát
Salamonovits Manó

Tel.: 120-226
V. Sas-utca 25.

HIREK

Vádak a viharban — avagy: körzeti társasjáték

Volt valamikor Berlin nevű városnak egy útvonala, melyet nagyzolásra kiválóan hajlamos akkori uralkodója, bizonyos Második Vilmos a Győzelmek Útjának nevezett. Ez az utca arról volt híres, hogy minden tizedik lépésre egy-egy szobormű állott, hirdette a néhai való Hohenzollernnek valamelyikének dicsőségét. S annyian voltak ezek a Gottfriedek, Friedrichok és Augustok, hogy éveken át minden vasárnap nagy csinnadrattával lelepleztek az emlékművekből egyet. A világ azt hitte, ilyen leleplezési hullám nem volt és nem lesz még egyszer a földön.

De hát tévedtek. Lett. Honunkban sokkal többet lelepleznek le — bár nem szobrot, hanem eleven embert, közéleti szereplőt. Kezdődött a felszabadulás utáni időkben, mikor a multak itt lappangó, bár másodrendű alakjait vették tollhegyre szorgos újdonszók; de folytatása, melynek során újság, parlament, népgyűlés és szószék szikrázik és harsog, sokkal nagyobb szabású. És egyben meggondolandóbb.

A séma, mindenki előtt ismeretesen, így zajlik le: Csomádnyáregyházán például van egy kiskirály (jó, ha csak egy), akiről ellenfelei megírják (vagy nyilatkozzák a véletlenül ott időző riportternek), hogy hát az bizony SS-katoná volt, azonkívül lovat lopott. Persze, az Ikszipzilón párt tagja. Mire megindul a lavina: az Ikszipzilón párt bebizonyítja, hogy a vádat emelők közül Csipcsák János ne beszéljen, mert hat és fél évvel ezelőtt csunyan nyilatkozott egy ma köztisztviselőben álló államférfiről; Kundrák Vendel is jobban teszi, ha nem járja be a népitéletet, mert ő meg kasszát fűrt, keretlegény volt. Ezek, természetesen az Ábécé párt tagjai. Igen ám, de kisújtik, hogy Vaczolayné, akitől ezek az értesülések származnak, szintén nem feddhetetlen matróna, mert ő meg amolyan házat tartott fenn, első férje gyanús körülmények között halt meg... és így tovább. Biztató, hogy hazánkban csak kilenc millió lakosa lévén, ezt a közéleti társasjátékot csak bizonyos korlátok között lehet játszani. Röpke hetek alatt bebizonyosodik minden párt-ról, hogy tagjainak multját nem jó megpiszkálni. Mert a vádakra ellenvádak, szuperhiper gyalázkodások és gyanúsítások zuhognak tucatjával.

Nem volna egyszerűbb, ha csendes, pártközi megegyezéssel mindenütt félretolnák a horzolt multúkat, akik — készséggel elhiszem! — világnézeti átnevelés után kiváló demokraták lesznek ugyan, de egyelőre csak étvágytalanító jelenségek? Nem volna célravezetőbb tisztességes politikát tisztességes emberekkel csináltatni? Próbálják meg...
Tempefői

• Dr. Hárnik Helena kozmetikus-bőrgyógyász szabadságáról visszaérkezett és újból rendel. IV., Petőfi Sándor-utca 16. Telefon: 380-174.

— Kiss Roland belügyi államtitkár miniszteri rangot kapott. A minisztertanács Kiss Roland belügyi adminisztratív-államtitkár, másfél éves rendkívül eredményes munkássága elismeréseképpen miniszteri rangosztályba helyezte. Kiss Roland, aki több mint három évtizede a Szociáldemokrata Párt vezető tagja, 1945 kora tavaszán került a belügyi igazgatás legfontosabb osztályainak élére. Kivételes szaktudása, az új alkotmányjogi törvények terén ismert és elismert kodifikáló tevékenysége, erélye, igazságszeretete a kormányzó pártok mindegyikének körében egyhangú megbecsülést és népszerűséget szerzett a belügyi államtitkárnak, aki most egyrangba került a kormány minisztertagjaival. Kiss Roland negyedszázad előtt, mint kormánybiztos-főispán kezdte politikai pályafutását, majd a református egyházi életben vitt vezető szerepet, de feltűnt bátor, független és szókimondó cikkeivel a közérdekű sajtó hasábjain is. Kinevezése valóban az egész közvélemény együttérzésével találkozik.

Erger, Berger?

Szóban, írásban és képen erőteljesen vette fel a harcot a MKP a malmok közlegesítéséért s napi, heti lapjait, sőt élelappját is az agitáció szolgálatába állította. Azt a jogát, hogy bármely iparág, vagy termelői erő közlegesítéséért, akár államosításáért sikraszálljon s harcot a legtúesebben is folytassa, senki sem vonja kétségbe. Ehhez jussa van! A demokrácia lényege nemcsak a vélemény szabadság, hanem az is, hogy tiszteljék egymás véleményét tekintet nélkül arra, hogy megegyezik-e a mienkkel, vagy sem. Az ilyen agitációban azonban egytől — és ezt keserűen kellett megtanulnunk a multból — szigorúan óvakodni kell: általánosítani nem szabad! Az, hogy egy párt vagy újság elvi és gyakorlati szempontból helyesnek tartja a malmok közlegesítését, nem lehet ok arra, hogy most már egyszerűen minden malmot gazembernek bélyegezzünk. Ebben a módszerben egy új Erger-Berger-hullám mozdul meg s fenyegeti komoly veszedelemmel minden demokratikus tárgyalás lehetőségét. Ilyen alapon az orvosi pálya államosítását is követelhetnék, hiszen akadtak magzatelhajító doktorok, állami ellenőrzés alá lehetne venni az ügyvédeket, mert voltak közöttük, akik hűtlenül sáfárkodtak klienseik erkölcsi és anyagi értékeivel. Államosítani kellene a kereskedőket, tekintettel az árdrágítókra, sőt „közlegesíteni” az újságírókat olyan indokolással, hogy zsarolók férközik soraikba. Az általánosítás taktikájával íme ide jutnánk, de tül ezen — és ez a legveszedelmesebb — eljutnánk ahhoz a megmérgezett politikai és társadalmi légkörhöz, amelynek szörnyű következményeit és szegyeteljes emlékeit a felszabadulás érzésével kell, hogy mindenki kivesse magából.

• A világhírű, hajdani bécsi Haute Couture gyártmányával, mind tervezésben, mind kivitelben felvették a versenyt a Magyar Divatpar export-kollekciójának keretén belül ma bemutatott női és gyermek jerseyruhák. Örömmel látjuk, hogy a kötött női és gyermekruhák bemutatója a Szirmay-cég (Kristóf-tér 8.), — kinek neve nem ismeretlen és valószínűleg szerénységéből nem szerepel a katalógusban — máris több külföldi cég érdeklődését vonta magára.

— A Magyarországra küldött amerikai segélycsomagok száma. Az amerikai rádió szerint májusban 265.000, júniusban 165.330, júliusban 1.326.042 kg. súlyú postacsomagot küldtek az Egyesült Államokból Magyarországra. Az elmúlt hat hónap során állandóan emelkedett a csomagküldemények súlya.

Kutyákkal kutafnak fegyverek után Palesztinában

London, szept. 22. (AFP) A közelkeleti főhadiszállás létrehozására a hadügyminisztérium fegyverraktár felfedezésére betanított 12 kutyát küldött Palesztinába. (MTI)

— Autókatasztrófa áldozata lett a karmeliták generálisa. Az amerikai Texas államban, Shamrock mellett, halálos autókatasztrófa áldozata lett P. Piero Tamás, a karmelita-rend általános rendfőnöke: a világ minden karmelitáinak generálisa. P. Piero Tamás Genuában született, mindössze 43 évet élt és a rend kolostorait látogatta az Egyesült Államokban.

Hódítani akar? **Charme** puder, krém!

— Vigyázz a szilvalekvárral! A közellátásügyi miniszter felhívja Budapest lakosságának figyelmét, hogy kereskedői forgalomban rossz minőségű szilvalekvár és aszalt-szilva kerül eladásra. Bár az ára a közellátásügyi miniszter által engedélyezett 6.20-as elsőrendű minőségű szilvaénál és a 7.80-as aszalt szilvánál olcsóbb, egészségi és minőségi szempontból feltétlenül hátrányosabb és silányabb.

— Házasság. Szász Kriszta és Alexander, CH. H. Rutledge szeptember hó 21-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A dachauai tábor a katonai törvényszék székhelye marad. A volt dachauai gyűjtőtábor a háborús bűnösök katonai törvényszékének állandó székhelye marad. Most kétszázik elő a mauthauseni és a dachauai gyűjtőtáborokban elkövetett bűnökért felelős náci személyek új csoportjának bűnpörét. Dachauban van Brachte professzor, Hitler kezelőorvosa, Kesselring tábornagy, Brauchitsch vezérezredes fia és Guderian.

• KOKSZ, a divatú kiskereskedők szakosztálya kedden d. u. 10 órakor rendkívüli nagygyűlést tart.

— Orvosi hír. Dr. Nemes Nagy Zoltán ideggyógyász sexualpatn. bántalmak spec. rendelője újból IV., Váci-utca 66. Telefon: 184-669.

Ozv. dr. Algyay Pálné, dr. György Izabella orvos-fogorvos, v. fogklinikai orvos rendelését újra megkezdte. II., Vám-u. 2. (Kossuth-híd budai hídfőnél.)

Valutában FORINT a kincs, **SIDOL** nélkül ragyogás nincs!

Olcsó garazsirozás a város szívében

SZIGETI AUTÓ SERVICE Király-utca 46. Telefon: 224-048. TELJES SERVICE: 47-50. Állandó garazsirozó kocsiknak külön árengedmény!

Felhívás Minisztériumok, közhivatalok, vármegyék, városok, községek, ipari és kereskedelmi vállalatok irodaberendezéseket közvetlen a gyárból szerkeztetik be 30-90 napos hitelle. — Fejlesztés: **Universal** Irodabútorgyár, VII., Wesselányi-utca 8. Telefon: 227-698.

Türelem!

Nem új jelszót irtunk e néhány sor élére s ha jelszó volna is, nem mi találtuk ki. Anglia és talán az egész világ legtekintélyesebb hetilapja, az Economist írta rólunk abban a cikkében, amelyben legutóbbi számában a Kereskedelmi Banknak gazdasági helyzetjelentéséből közöl bő kivonatot. A sok rossz után, amit — valljuk be, gyakran megérdemelten — írt és mondott rólunk a világ,

megnyugtató és biztató, hogy a nagy angol lap szerint is a magyarság bátran és eredményesen vette fel a küzdelmet az új és tisztább életért.

Az Economist híven leközi, amit a jelentés a magyar gazdasági helyzetről megírt, minden vesztésünket és bajunkat, és kiemeli, hogy a bankjelentés minden óvatossága és tartózkodása mellett is a csupasz számok erejével bátran feltárja Magyarország helyzetét, nem leplezett, nem kent el semmit, hanem nyíltan megfestette a való képet. Már ehhez is bátorság kellett, írja az Economist, de még nagyobb lelki erő (fortitude az angol szó) kellett ahhoz, hogy

ebben a kétségbeesítő helyzetben a magyarság és vezetői nem csüggedtek, nem vesztették el bizalmukat,

hanem a történelemben idáig példátlanul álló infláció közepette is kemény kézzel fogták hozzá az újjáépítés munkájához.

Ez az önbizalom megérdemelte a sikert,

állapítja meg az angol lap, amely hozzát teszi, hogy a magyar gazdasági helyzet tragikus képének leírása és a kemény akarat a kiemelkedésre a jelentésnek egy valóságos hősközltemény jellegét kölcsönzi.

Ilyet már rég írtak rólunk

s ez talán meggyőzi a megrögzött borulatókat is arról, hogy minden nehézségünk ellenére sincs okunk a kétségbeesésre. Mert ha az angol gazdasági élet vezető lapja, azé az angolságé, amelynek jóakaratóról a párisi tárgyalások alatt olyan kevés bizonyosságot szerzhettünk, a maga hívós és pártatlan, minden ellen- és rokonszenvtől ment, tárgyilagos ítéletével megállapítja, hogy a magyarság életakarata töretlen és rendíthetetlen, és gazdasági életünk fokról-fokra javul, akkor talán a saját önbizalmunk is megszilárdul. Össze kell vetnünk azt, amit rólunk írt az Economist, azokkal a jelentésekkel, amelyek szinte napról-napra olvashatók a német és osztrák gazdasági helyzetéről az angol lapok hasábjain, hogy megítélhessük, milyen nagy a különbség! Magyarországban erőteljes munka folyik, Budapesten és a vidéken egyaránt, Ausztriában és Németországban halálos csönd, fásult unalom, téltenség és elkecserezés, éhezés és tömeghalál!

Mi nem éhezünk, a mi mezőgazdaságunk és gyáraink teljes erővel dolgoznak, a mi boltjaink nem üröcsk,

a mi jövőnk nem tőzsés, de tele van biztató jelekkel. Persze, ingyen nem adja a történelem a javulást és az emelkedést. Még nélkülözni kell, még sok mindenről le kell mondanunk, de higgyük el, érdemes! Ehhez azonban mindenekelőtt az kell, amit a miniszterelnök követelt tőlünk: Türelem, türelem, türelem!

Kiss Dezső

Botrányos ülésen lemondásra kényszerítették Markovits Szilárdot az Autósok Szabadszervezetének elnökét

Viharos jelenetek rajlottak le a Gépjárműiparosok és Kereskedők Szabadszervezetének legutóbbi ülésén, amely azzal végződött, hogy

Markovits Szilárd, a Szabadszervezet ügyvezető elnöke, kénytelen volt erről a tisztségeről lemondani.

Ennek a botrányos ülésnek előzményei azokra a támadásokra vezethetők vissza, amelyek központjában már huzamosabb ideje áll Markovits Szilárd. Mennyi igaz a vádakból, amelyek még az elnök szegedi és budapesti nyilas-időkbéli szereplésével foglalkoznak, majd az a vizsgálat lesz

híválva kideríteni, amelyet a politikai rendőrség indított meg ellene. A vizsgálat még nem ért véget, de a Gépjárműiparosok és Kereskedők Szabadszervezete mégis szükségesnek tartotta ebben az ügyben ülésre hívni össze tagjait, amelyen

a Szabadszervezet választmányá, élén Jámor Alajos alpolgármester és Rosta László társelnökökkel, Markovitsnak ügyvezető elnöki minőségéből való felfüggesztését javasolta.

hogy ez idő alatt az elnök újabb igazoló eljárásnak vesse alá magát.

— Az Operaház megnyitó műsora. Csütörtökön, szeptember 26-án, Bartók Béla halálának első évfordulóján Bartók-esttel nyitja ki kapuját az Operaház. A Himnusz után a nagy zeneköltő „Sirató-ének és gyászinduló zenekarra” című remekművét játsszák, utána „A kékszakállú herceg várát” adják elő, majd „A fából faragott királyfi” fejez be az estet. Pénteken Verdi „Othello”-ja kerül színpadra, szombaton ünnepi est lesz a magyar Kommunista Párt III. kongresszusa alkalmából, vasárnap Gounod

„Faust”-ja, kedden Mozart vígoperája, a „Szóktetés a szerályból” kerül sorra, szerdán pedig Puccini-től „A köpeny”, a „Romeo és Júlia”-ballet és a „Poloveci táncok”. Az előadások hét órai kezdődnek.

• Feltűntek a mai bemutatón Ferda Manyi modelljei.

• Korrekt elegancia, csak a Kristófi Terka modern, ötletes díszével...

• Tökéletesen fed és kellemesen illatos „Hudnut” puder 14 színben kapható.

• Szemere ruhaszalon újra a régi. Irányi-utca 21. félelemet.

Ülve! - Igazolvány - Vízum 3 ÓRAJ FENYŐPE Parisi fotó PARIS: NAGYARUHÁZ

FIGYELEM! ÉRTESÍTÉS. FIGYELEM! **HÄNDLER-OPERA** GÖZMOSÓDA-VEGYTISZTÍTÓ, ARANYKORZÓRUS MESSYER. 55 éves cég. — Lázár-u. 13. Tel.: 128-518. Kazaf-u. 4-6. Tel.: 426-498. RÉGI NIVÓBAN, teljes územmel készséggel áll nb. vevőim rendelkezésére. Hástól-házig szállítás. Minden áru biztosítva Triadó (Generál) biztosító intézetnél.

Ia tehénbőr aktatáska . . . . . 62.- Ft Bőr retikülök, egyes darabok 60.- " Műbőr retikülök . . . . . 16.- " **GOLD Bőröndház** Bőröndök nagy választékban! BAROSS-TÉR 15. KELETTÉL SZEMBEN. TELEFON: 224-890

„Tekintettel kell lenni a nyugdíjasok tisztességgel elvégzett munkájára!”

Páll osztálytanácsos nyilatkozata a nyugdíjasok B-listázását irányító szempontokról

Pénteken megkezdtek a tényleges szolgálatot teljesítő állami tisztviselők B-listázására kirendelt mintegy 600 bizottság átszervezését s ezzel

megkezdődik most már ugyancsak a B-lista rendelet alapján a nyugdíjasok felülvizsgálása.

Páll András miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnökség III. osztályának vezetője a következőket mondja a nyugdíjasok B-listájáról *A Reggelenek*:

— A nyugdíjasokkal mintegy 200 bizottság foglalkozik, a bizottságok megszervezését most kezdtük meg.

Az ország valamennyi nyugdíjasának ügye sorra kerül, de lényegesen más szempontok szerint, mint amelyek a tényleges állami tisztviselőket szemben irányították a munkát. Mindezekelőtt — és ezt megnyugtatóként közlöm —

70 éves koron túl nincs B-lista s ezen a korhatáron alul is csak akkor, ha a nyugdíjjogosult ellen bejelentés érkezett a bizottsághoz.

Ugyancsak megnyugtatóképpen el akarom oszlatni azt az aggodalmat, hogy a nyugdíjasoknál is meghatározták a B-listázandók számát. Semilyen rendelet nem írja elő, hogy a nyugdíjasok közül mennyit kell elbocsátani. Az

irányító szempont itt a következő:

tekintettel kell lenni az illetők tisztességgel elvégzett munkájára és arra a körülményre, hogy a nyugdíjasok korában már lehetetlen más megéltetési biztosító munkát találni.

Mint látható, itt a szociális szempont a döntő s ennek megfelelően csak olyan esetekben alkalmaz-

zuk a B-lista eszközét, amikor beigazolódik — és ennek szigorúan elfogultság nélkül járunk utána a bizottságok —, hogy a nyugdíjjogosult

antidemokratikus, a nemzetre káros magatartásával ártott a nép érdekeinek.

Ilyen esetektől eltekintve az egész eljárás nem szolgál mást, mint a nyugdíjasok ismételt és végleges számbavételét.

Kiket hívnak vissza a tényleges B-listások közül

Megkérdeztük Páll osztálytanácsost, hogy az ugyancsak most megalakított

B-lista revíziós bizottságok kiket helyeznek vissza

szolgálati beosztásukba?

— Minden félreértés elkerülésére hangsúlyoznom kell — volt a válasz —, hogy a meghatározott keret alapján az elbocsátottaknak legfeljebb 10 százalékát hívhatjuk vissza. A hivatalfőnökök, a Szakszervezeti Tanács és a pártok részéről már befutottak a bizottságokhoz a javaslatok, ezeknek elbírálása megkezdődött és remélem, hogy tíz nap alatt be is fejeződik.

Ez a 10 százalék természetesen nem vonatkozik azokra, akik törvénysértés követke-

zében kerültek B-listára, s így a kereten túlműködés visszahelyezendők.

Ilyenek azok, akiket a mult rendszer demokratikus magatartásuk miatt háttérbe szorított s ennek ellenére mégis B-listára kerültek. Ide vesszük azokat a hadifoglyokat, akiket komoly indok nélkül pusztán távollétük miatt ért joghátrány. A hadifoglyok feleségeinél is csak az antidemokratikus magatartás jöhet számításba. Ilyen esetekben

szociális szempontok alapján vizsgálják felül a bizottságok az ügyet,

azokat a döntéseket pedig, amelyeket hadirokkantak és hadigon-dozottak ellen hoztak, a miniszterelnök minden esetben megsemmisíti.

Új eljárást fedeztek fel Amerikában a szülés fájdalommentesítésére

Nagyjelentőségű újítást jelentett be az amerikai rádió.

Az anyák ezentúl fájdalom nélkül hozzáférnek a világra gyermeküket és ami a legfontosabb, teljesen veszélytelenül!

A neworleáni kórházban eddig több mint ezer esetben próbálták ki az új eljárást és az Egyesült Államok egészségügyi tanácsa a kísérletek után

megengedte, hogy alkalmazzák az új módszert, minthogy az sem az anyára, sem az újszülöttre nem jár hátránnyal.

Egyébként érdekes a kérdésnek a

multja is. Viktória angol királynő kérte a későbbi VII. Edward király születése előtt, hogy

altassák el kloroformmal.

Orvosai nagy tanácskozások után teljesítették csak a kívánságát, mert tudták, hogy a kloroform alkalmazása ilyen esetben veszélyes. Harminc évvel ezelőtt

német orvosok kezdtek alkalmazni a skopolamint, de kiderült, hogy ez a gyermek későbbi fejlődésére hátrányos.

1942-ben a kokainnal végezték el a helyi érzéstelenítést, de ez is veszélyes, mert az oldat belekerül a

venába. Az új eljárás felfedezője, dr. Ebriani, a neworleáni kórház főorvosa, novokain-injekciót ad a gerinc-csatornába, de a novokaint szőlőcukorral vegyíti,

hogy az oldat nehezebb legyen a gerinc-csatorna folyadékánál és így az érző idegekre hasson és ne az izmokra.

Simon hadbíró: 1 év!

A Lukácsy népbírói tanács szombaton tárgyalta dr. Simon Gyula volt hadbírószázados ügyét, aki elnöke volt annak a katonai bíróságnak, mely Szenes Annát, az angol hadsereg repülőhadnagyát halálra ítélte. Kihallgatása után a bíróság népellenes bűntettben mondotta ki bűnösnek Simon Gyulát és egyévi börtönre ítélte. Elrendelte egyben azonnali szabadlábra helyezését.

Visszakapjuk a földmivelésügyi minisztérium elhurcolt platina-készletét

Megbízható helyről értesül *A Reggel*, hogy az amerikai hatóságok visszaadták Magyarországnak a földmivelésügyi minisztérium platinakészletét s az annakidején Nyúgatra hurcolt dohányvetőmag-mennyiséget. Mindkét nagyértékű anyag hazaszállításra vár. A dohányvetőmag hozzávetőleges számítások szerint 20.000 hold bevetésére elég, amivel termelésünk fokozása az eddiginél sokkal nagyobb mértékben válik lehetővé. Ennek különösen kiviteli szempontból van nagy jelentősége.

Hogyan szökött meg Gömbös Ernő

a szegedi Csillagbörtönből

Rövid hír jelentette tegnap, hogy Gömbös Ernő, Gyömbös Gyula fia, Szászi egykori parancsőtisztje, megszökött a szegedi Csillagbörtönből. *A Reggel* szegedi tudósítója a következőket jelenti a nagy feltűnést kellett szökés részleteiről:

Csütörtökön 1 és 2 óra között, a déli séta alatt, Gömbös Ernő

kioldalgott a rabok sorából s észrevétlenül felmászott az asztalosműhely épületének támasztott létrára.

Már a tetőn volt, mikor a fogházőr észrevette és rákiáltott:

— Meg ne szököjön valahogy! — Eszem ágában sincs — válaszolta mosolyogva Gömbös, majd oszlokat látott a keszvele és leugrott a másik oldalra.

A fogházörnek — érthetetlen okból — nem volt löfegyvere s nem tudott utána löni. Azonnal felverte az őrséget, de

mire a riadó elhangzott, Gömbös Ernőnek sikerült egerutat nyernie.

A szegedi politikai rendőrség csütörtök délutántól kezdve többször is átfésülte a várost és környékét, a szökevény azonban eddig nem került elő.

Rövid nadrágban, sárga ingben, szandállal a lábán

bujkál valahol. Az igazságügyminisztérium börtönügyi osztálya szombaton délelőtt telefonon kért hivatalos jelentést a Csillagbörtönből. A rendőrség most azt nyomozza, hogy kik készítették elő a szökést?

Nem lesznek többé címek Magyarországon!

A legutóbbi minisztertanács elfogadta s az igazságügyi miniszter a legközelebbi hetekben a törvényhozás elé terjeszti a rangok és címek megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében a jövőben tilos lesz használni a főnemesi és nemesi címeket.

nem lesz több herceg, őrgróf, gróf, báró, sőt primor, löfé,

megszűnik a titkos tanácsosi s a kormányfőtanácsosi és egyéb címek használata, tiszteletbeli hivatali címeket sem lehet többé adományozni és viselni, kivéve természetesen a diplomáciában, valamint a tudományos és művészeti életben használatos címeket. Tilos a vitézi cím használata, —

nem szabad többé nemesi előneveket, nemesi címeket és jelvényeket használni,

nem szabad többé a „de genere” jelzést a név elé tenni,

a nagyméltóságú, méltóságos, nagyságos, tekintetes és nemzeti címzések használata is tilos,

kivéve a nemzetközi érintkezésben szokásos s az egyházi címeket, tehát a főtisztelendő és nagy-tisztelendő, sőt az eminenciás címzés továbbra is megengedett. A

javaslat indokolása szerint két alapvető elvet kíván érvényre juttatni: az emberek származás szerinti megkülönböztetésének és a pusztán kitüntetésnek tekintendő címek megszüntetését. Természetesen a külföldi államfő által adományozott címek használata is tilos az ország területén belül magyar állampolgárnak. Megszűnik az örökös főispáni cím, megszűnnek a tiszteletbeli megyei hivatali címek. A javaslat utolsó bekezdése megállapítja, hogy

a cím- és rangkorság megszüntetése csak a demokratikus szellemben megújított társadalomtól várható,

ezért a javaslat ellen vétőket nem is sújtja a kihágási törvényben foglalt rendelkezésen túl újabb büntetéssel.

Kevés a pénze?

VEGYEN OSZTÁLYSORSJEGYET!

KAKAÓVAJAT
KAKAÓBABOT
JÓ ARON VESZ
FLÓRIS
V., OSÁKY-UTCA TIZENNEGY.

URAK! HÖLGYEK!
Nagy keresett lehetőség
Megkönnyített, alátámasztott
AKCIÓNKHOZ
néhány munkatársat felvesszünk. Jelentkezés okmányokkal 9-14 óráig. VI., MOZSÁR-UTCA 9. II. emelet 12-a.

Rendeljen osztálysorsjegyet levelezőlapon
Ujhelyi
16Arusitónál, Szent István-körút 27. Csekeháza: 4424.

Nagytekercitáshoz

Orsak

Pécsi utca 102

Kompr.
MERCEDES
speciál Cabriolet
MERCEDES
23 L. 6 üléses
ADLER
2 L. luxus Cabriolet
BMW 2L
OPEL—KAPITAN
OPEL—OLYMPIA
TATRA—ZEPPELIN
STEYR 50.
BEMUTATJA:
Szigeti Autoservice
VI., Király-u. 44. Telefon: 224-044.

VIZSLA
FOURTERRESE PULI és SPANIEL
költyök eladók: Belvárosi kutyafutó,
IV. Aranykő-utca 1. Tel.: 18-98-42.

Vámkezelés, költ. szállítás
Szállítás vasúton és hajón **ERÖSS** és **FREUND**
Széchenyi szálló, Budapest, V., Perczel Mór-utca 4. Tel.: 323-799

Október 13-ára virradó éjfélen
fellobog a tetők maglyatüze:

Kezdődik a tokaji szüret!

Éjféltre kondulnak a harangok az őszi éjszakában merengő fehér falusi tornyokban s a Tokajhegy-alja ormain, az őszi bíbor és arany pompájába öltözött lankásokon fellobog a maglyák tüze. Október 13-ára virradó éjfélen gyullad ki az ormokon, s tetőkön, szerte a Hegyalján, ez az ősi jeladás, a titokzatos tűzvarázs, mely hírül adja messze tájaknak, hogy

virradatkor megkezdődik a híres-nevezetes tokaji szüret.

Nemcsak Tokajhegyalja népe s az ország tizenhat borvidékének egész társadalma, hanem a magyar föld minden tája izgalommal és szeretettel készülődik a tokajhegyaljai szüretre, mely fürgeidő idők után a munka és a bizakodás nagy ünnepe lesz. A fővárosban a szüreti napok elnöksége és többszáztagú intézőbizottsága dolgozik serényen, vidéken szervezőbizottságok működnek s

mindenki igyekszik, hogy

százerek találkozója legyen

e hosszú idők után megtartott tokaji szüret. A mai vasárnapon gyűlést tartanak Tokajban; Pártay Tivadár nemzetgyűlési képviselő beszéli meg a programot a különböző hatóságokkal, a szőlősgazdákkal és hegyközségekkel. Az ország különböző vidékeiről tíz különvonat viszi majd a vendégeket Tokajhegyalja felé; ezeknek indulási idejét és útvonalát legközelebb adjuk hírül. Az osztrák kormány részéről eddig

két miniszter,

a kereskedelmi és pénzügyminiszter érkezését jelentették, de útnak indul a Lajtán túlról tizenhét osztrák képviselő, sok író, művész és újságíró is. Svájcban minden valószínűség szerint a szövetségtanács egyik tagja — a földművelésügyi kormány vezetője — érkezik hozzánk és a világ

legnagyobb borexportcégének vezetői. A szüreti napok elnöksége a magyar határon, Hegyeshalomnál

ünnepélyesen fogadja a svájc-
ciakat

Szovjet-Oroszország, Anglia, Lengyelország, Svédország, Dánia és Belgium felől is sok vendége lesz Tokajhegyaljának: a szüretre érkező idegenek névsorát közölni fogja A Reggel. Már most is bizonyos, hogy az európai bortermelés és borkereskedelem reprezentánsai nagy számban indulnak útnak ez ünnepi héten Tokajhegyalja felé. Az ünnepségek, az egész szüret műsorát közölni fogja a rádió és napról-napra közli a közérdekű sajtóorgánumok. Tokajhegyalja munka és lelkesedés lézában ég: minden ember összefog, hogy méltóan fogadhasák Nagy Ferenc miniszterelnököt, a kormány tagjait, a külföldi és honi vendégek seregét.

Dr. Halász Ferenc a „Georgia“ új lehetőségeiről

Nemsokára kezdetét veszi a répatermelés beszédese és behor-dása: tizenkét cukorgyárban és finomítóban megindul a répa feldolgozása. Az idei répahozam kielégítő és a kampány megindulásával hamarosan forgalomba kerül az új cukor. Nagyarányú termelési tevékenység indult meg a Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaságnál, ahol dr. Halász Ferenc vezérigazgatótól a következő felvilágosítást kaptuk:

— A kaposvári és mezőhegyesi cukorgyárainkat, melyek a hazai cukorrépatermelés húsz százalékát dolgozzák fel, új helyzet elé állította a földbirtokreform: a cukorrépatermelés teljes átszervezése vált szükségessé. A kaposvári cukorgyár az idén már körülbelül 28.000, a mezőhegyesi cukorgyár 18.000 kistermelővel kötött termelési szerződést. Remény van arra, hogy

10.000 vagón cukorrépat fogunk feldolgozni, ami 1100—1200 vagón cukor előállítását jelentheti.

— A „Georgia“ Kaposvárott olajgyárat és kisebb mezőgazdasági szeszfőzdét állít üzembe, melyek a jövő évben megkezdik működésüket. Megállapodást létesítettünk a fővárosi feldolgozó Rt.-vel, mákgubó feldolgozására és abból a nagyon nélkülözött

ópium

félgyártmányának készítésére. A somogy megyei körülbelül 10.000 kat. hold mintagazdaságunk a földbirtokreform következtében felosztott. Kaposvári műmalmunk, amely Dunántúl legjelentékenyebb kereskedelmi malma, az 1946—47. évben várható ezervagyonos öröksével megközelítheti békebeli teljesítményét. Az

élelmiszeriparban

elfoglalt pozícióknak jelentékenyen megerősödött azáltal, hogy üzletbarátainkkal együtt bérbevevők az „Apis“ Mezőgazdasági Terméknemesítő és Értékesítő-nek a csepeli szabadkikötőben elterülő telepet. E 30 éves bérlet hasznosítása végett a befejezetlen és hadikárt szenvedett telep újjáépítésére és üzembehelyezésére megalapítottuk a Mirelite Élelmiszeripari és Forgalmi Rt.-t. Az új vállalkozás — mely a csepeli szabadkikötő tranzit forgalmába is be óhajt kapcsolódni — kiépítése még az idei évben befejezést nyer.

(t. l.)

Egy képviselő naplója

A malmok bürokratizálása

A gazdasági élet sokkal finomabb és érzékenyebb szervezet, semhogy a napi politika bármilyen csillogó homokszeméit beledobva, veszélyt és gyűlladást vagy sorvasztó bűnűlást ne okozhatnánk. Ebből a szempontból sem tudom helyeselni azt az agitációt, amely kizárólag egyik pártunk részéről annyi szenvedéllyel és oly kevés — tár-a malomipar községeit, illetve államosítása érdekében.

Mint a falu életének minden darabkáját jól ismerő ember természetesen jól ismerem a malmok szerepét és jelentőségét is. Tudom, hogy vannak a falu népével elválaszthatatlan sorsközösségben élő malmok — hála Istennek nagy számban! — s vannak malomüzemek, amelyek közönségüket bizony nem egyszer rosszul szolgálják ki. De kérdem: ez a közellátás rendszeti és igazgatási részébe tartozó jelenség, amely itt vagy ott, felbukkan, elég ok-e arra, hogy ellene mindjárt az államosítás vagy községezés nehéz ágyúival vonuljanak fel? S olyan biztosak-e a községezés hívei abban, hogy éppen a falu népe, amely, valljuk meg őszintén, nem nagy híve az íróasztaloknál irányított életnek vagy termelésnek, lelkesen helyeselni fog akkor, amikor az igazgatási és szociális feladatokkal túlterhelt községi önkormányzat áldozatokat fog követelni a községeztől csak azért, mert az ipari üzem veszteségeket produkál, vagy az üzem fenntartási és karbantartási kötelezettségei újabb és újabb befektetéseket fognak igényelni?

Őszintén és minden politikai mellékgondolat nélkül megmondom, hogy a falu népének becsületesen dolgozó malmokra és

nem községeztett malmokra van szüksége. Hogy ez így legyen, erre elég a közellátási és iparügyi miniszter gondos örökdedése, akik elég erősek, hogy kemény kézzel megrendszabályozzák azokat a malmosokat, akik a törvény kijáratásával egyéni érdekeiket és nem a közönség érdekeit akarnak szolgálni.

Eppen ezért ne állítsuk be az egész magyar malomipart a kérésértéki kísérletezések bizonytalanságába, mert nyugodt munkájára és a műszaki fejlődést szolgáló erőfeszítéseire szüksége van az országnak, amely, mint mondtam, most minden erejét arra kell hogy fordítsa, hogy újból a rendnek, a munkának és a szabad, termelő magyar életnek legyen itt a Dunavölgyében a zászlótartója. Ez a legfőbb szempont, amely arra indít, hogy a legerőteljesebben szembeszálljak a közélet fórumain minden olyan törekvéssel, tehát a malmok elbürokratizálódásával is, amely valójában nem szolgálja gazdasági felemelkedésünk érdekét.

Pártay Tivadár

ITT A ZSEMLYE

A közellátásügyi miniszter vasárnap megjelent rendelete szerint Budapest és a közellátásilag hozzácsatolt részekben a pékek finomszűrtől vizes zsemlyét állíthatnak elő. A zsemlye 5 és 1/2 dekánál nehezebb nem lehet s kizárólag finomszűrt-váltójegyre szolgáltatathatók ki, mégpedig két darab 3 dkg-os váltójegy ellenében.

Divatrajzolást tanít

Molnár
Éva

jelentkezés f. hó 23-tól d. e. 10—1-ig. VII., Damjanich-utca 58. I. Telefon: 227—254.

Romániában három nőt ölt meg

Lencsés Emerencia elmenekült gyilkosa

A bukaresti rendőrfőnökség átiratban kérte a budapesti főkapitányságtól Lencsés Emerencia gyilkosának személyleírását. Lencsés Emerenciát feldarabolták és bár a gyilkos személyazonosságát megállapították, az nem került kézre: elmenekült Magyarországról. A román rendőrség átirata szerint Romániában három olyan gyilkosságot követtek el az utó-

bi időben, amelynek a körülményei megegyeznek Lencsés Emerencia meggyilkolásával. A Románia különböző városaiban talált holttestek mindegyikének hiányzik a nyelve. Lencsés Emerencia nyelvét is kitepték a szadista gyilkos, akiről megállapították, hogy orvos! A román rendőrség most a magyar rendőrségtől kapott adatokat is felhasználja nyomozásában.

A REGGEL SPORTJA

Világrekordot és Európarekordot úszott Jany Marseilleben

Alex Jany, az ismert párisi úszó, a francia úszósporthoz tartozó, pénteken Marseilleben szerepelt. A kétszáz méteres gyorsúszóversenyen indult. A viadal keretében először

száz méteren 56,6 mp.-re javította a százméteres gyorsúszás európai rekordját, majd tovább úszva, torpedóként szelte a vizet és 2 p. 05,4 mp.-re javította a kétszáz méteres gyorsúszás világrekordját.

Az Ujpest 3:1 arányban győzött a Galata Serail ellen

A Törökországban túrázó Ujpest labdarúgó csapata újabb két győzelmet aratott. A VEFA csapata ellen 2:1 arányban győztek labdarúgóink. Szombaton este nagy érdeklődés mellett tartották meg az Ujpest—Galata Serail mérkőzést. A magyar bajnokcsapat 3:1 arányban megnyerte a mérkőzést. A török rádió több ízben félórás előadásban ismertette az Ujpest labdarúgócsapatát, a szpiker részletesen beszélt a magyar labdarúgósporthoz nagy erejéről. A török lapok első oldalán emlékeznek meg a magyar bajnokcsapatról és kiemelik, hogy az újpestiek milyen rokonszenvesen viselkedtek Isztambulban. Vasár-

nap délután játssza az Ujpest utolsó mérkőzését: ez alkalommal a török labdarúgó válogatott ellen.

Vasárnap délhán 6 órakor a Sportosarnokban tartják meg Magyarország szabadfogású amatőr birkózóbajnokságát. Vasárnap délutáni értesülésünk szerint az ország minden részéről legjobb amatőr birkózók érkeztek Budapestre és felveszik a küzdelmet a pestiekkel.

Az étermi alkalmazottak atlétikai versenyén Schneider (Biarritz), Cuzi (Gundel), Vajda (Belvárosi), Varga (Gundel), Hegedüs (Biarritz), Hajmási (Országház), Biró (kispesti Gődör) szerepeltek a legjobban.

ÚJSPORT

Újétekeeredmények

I. FUTAM:

1. Little Boy 3:10 reá (Zwillinger).
2. Bandi 1 1/2 (Reimer).
A másodiknak helyezett óra helyfoglalás nem történt.
Tot.: 10:15. Hely.: 17, 18, 19. Bef.: 44.—
F. m.: Rózsai, Sári, Cseléd D.

II. FUTAM:

1. Futórozsza, 1 1/2:1 (Zwillinger).
2. Joli, 5:1 (Hévízy).
3. Ucu.
Harkány, mint első, keresztezés miatt diszqualifikálva.
Tot.: 10:35. Hely.: 25, 29. Bef.: 298.
F. m.: Harkány, Ábránd.

III. FUTAM:

1. Janika, 2:1 (Földi).
2. Fegyvernek, 4:1 (Hévízy).
3. Juliska, 1 1/2:1 (Kovács J.).
Tot.: 22. Hely.: 17, 18, 19. Bef.: 97.
F. m.: Ebi, Hozomány, Labda, Kalóz, Bossiljka, Jéki, Viruló, Jobbágyi.

IV. FUTAM:

1. Jeanne d'Arc, 2 1/2:1 (Zwillinger).
2. Béla, 4:1 (Kovács J.).
3. Nagyszél, 2:1 (Hévízy).
Tot.: 10:39. Hely.: 16, 27, 16. Bef.: 328, 120.
F. m.: Jászó II., Csárdás I., Kormos, Fékelen.

V. FUTAM:

1. Fortuna, pari (Kovács II.).
2. Nádor I., 2:1 (Marschall R.).
3. Irénke, 2 1/2:1 (Jónás).
Tot.: 10:24. Hely.: 13, 10, 12. Bef.: 62, 64.
F. m.: Elmelmes, Lightning, Fruska, Merészke, Béla király.

VI. FUTAM:

1. Koppany-Totya, 7:10 reá (Bródy).

FÜGGÖNY,

font. kezimunka bekemínőségben

WIEG

Deák Ferenc-utca 10.

2. Katinka-Mády, 2:1 (Rothfischer).
3. — !!
Tot.: 10:15. Hely.: 10, 10. Bef.: 25.
F. m.: Induló-Luca, Dilemma-Versac, Gladiátor-Jávör.

VII. FUTAM:

1. Guszl, 7:10 reá (Zwillinger).
2. Ücskös, 3:1 (Kappel).
3. Jegyes, 1 1/2:1 (Szekely S.).
Tot.: 10:21. Hely.: 14, 52, 15. Bef.: 479, 40.
F. m.: Gretchen, Pazar, Kisham, Aranyvirág, Borcsa II., Tátra.

MAGYAR LOVAREGYÜLET
szeptemberi verseny határnapjai:
22., 29.

VIII. FUTAM:

1. Judith, 6:1 (Raduly).
2. Bármikor, 4:1 (Péter).
3. Sacy, pari (Kovács II.).
Tot.: 10:33. Hely.: 28, 13. Bef.: 2452, 846.
F. m.: Ninette, Kacér, Elemér, Avanti II., Véletlen, Pengő.

ÚJÉTEKVERSENY HATÁRNAP szeptember 28

IX. FUTAM:

1. Tilinkó, 4:1 (Harsányi).
2. Vép, 8:10 reá (Kovács II.).
3. István bácsi, 6:1 (Hóra).
Tot.: 10:100. Hely.: 25, 26, 32. Bef.:
F. m.: Rózsai, Bokros, Idegen, Sári, Bohó, Pancser, Sárka, Babér, Ferike, 310, 685.

Üdülés, pihenés, gyógyulás

hízókúra, diéta, orvosi felügyelet.
MÁTYÁS KIRÁLY
SZANATÓRIUM
SZABADSÁGHEGY
OLOSO UTÓSZEZONÁRAK
Elsőrendű ellátás, nagy park, melegvíz, weekend. — MÁTYÁS KIRÁLY
UT 7. — Telefon: 161—824.

Kövesi ezüstáruüzem Reáltanoda-u. 18. T. 185—645.
régii helyén újból működik

Építési anyagok, tálak, szivardobozok stb. békebeli kivitelben, előnyös áron. Rendelések, kiegészítések minta szerint.

Reggeli levél

II. Árpád

1919 baljóslatú nyarán a szegedi Tisza-szálló nagytermében száz vendégnek terítették: fiatal tisztoknak, politikusoknak, közhivatalnokoknak. Párolgó üstökben hordták a halpoprikást, amit bőségesen öntöztek borral, pezsgővel. Miután ettek-ittak, a hangulat kigyulladt és Gömbös Gyula kapitány állott szólásra. „Üritsük poharunkat” — kiáltotta — „Albrecht főhercegnek, II. Árpád királyunknak egészségére!” Oriási zenéből támadt, kardok repültek hüvelyükből, rekedtre éljenezte magát a társaság, amelyből a későbbi titkos társaságok születtek. Az Eteiközi Szövetség és a Kétfős-kereszt Vérszövetség: ezek tiszították lejtőre Magyarországot.

Albrecht ezalatt Svájcban, Luzernben tenniszezett és a száműzött IV. Károly prágai udvarába járt kézsokkra. Gróf Andrássy Gyulának, a monarchia utolsó külügyminiszterének leányába, a tündérszép Andrássy Klárába volt szerelmes. Meg is kérte a kezét, de kosarat kapott. Ez volt az első és az utolsó kosár életében, mert tagadhatatlan, hogy az amerikai mozi-sztárokhöz hasonló Albrecht főhercegnek további hullámos életpályáján csak hölgyek körében volt szerencséje.

A Horthy-világban a Habsburgok közül elsőnek Albrecht hódolt a kormányzónak. Baráti köre ezidőtájt a véreskezű különítményvezérek közül állott. Megjelent Gömbös fájvédő-pártjának vacsoráin, ahol, mint az Eljövendőt köszöntötték és viharos tetszést aratott ország-szerető, amikor egy hajtszár-söröskrigiből itta a szilvapálinkát. Hajnaltájt tökrészen az azal lelkesítette híveit, hogy a fülükbe súgta: ő nem is a Frigyes tábornagy fia, hanem egy magyar lovastiszté...

Ez volt Albrecht, léha, jóra és rosszra egyaránt hajlamos, asszonyosan hüü, patológiusan gúllás'alan, fékezhetetlenül becsúgyó, asszonybolond siheder és ilyen maradt férjkora nyaránban is. Valóban nem a mi korunkba való ez a spanyol-olasz, burgundi ivadék! Helyezzük azonban át a XVI. századbeli Spanyolországba és II. Fülöp rá fog ismerni; vagy Angliába és VIII. Henrik rámosolyog; vagy Itáliába és Borgi Caesar a nyakába borul. Sohasem ütközött bele abba a belső akadályba, amit általában lelkiismeretnek neveznek... A rossz kölyök makacsságával fejébe vette, hogy ő Magyarország királya lesz. E cél elérése érdekében kész volt minden szövetségre és minden árulásra.

Kétszer volt nős, először néhai Rudnay Lajos volt néhai követ elvált feleségét, Lelbach Irént vette el, másodszor Bocs-

kay Katalint, aki tanyai tanítónő volt a Hortobágyon. Ebből a házasságából két gyereke született, mégis csak három évig tartott. Albrecht Bécsben megismerkedett Dorner Geörginával, aki ott edesanyjával és nővérével élt. Dorner kisasszony atyja néhai Dorner Aurélnak, Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter államtitkárának fiúvele volt, aki korán elhalt. Övegye Berlinbe, majd Bécsbe költözött leányaival, ahol előbb Starhemberg herceggel, később Pápen akkori osztrák követtel tűnt fel. Dorner kisasszony kövérkés, kékszemű, szőke nő, miután Albrecht különvált második feleségétől, Budapestre tette át főhadiszállását. Albrecht a Pasaráten rendezett be számára lakást, nyárra pedig villát bérelt Balatonvilágoson. Nagy estélyeket rendeztek a Pasaráten, vendégeik legnagyobb részét már felakasztották. Itt tervezték ki az újvidéki fenevadak megszökötését. Együtt is távoztak Magyarországról, mikor a szovjet-orosz hadak elérték a Kárpátok vonalát.

Előbb féltoronyi kastélyában keresett búvóhelyet Albrecht, majd Bécsben a Rosen-strassei lütbizományi palotában. Innen utaztak Feldkirchbe, a vorarlbergi határvároskba, ahol kiterjedt csempészet folyik Ausztria és Svájc között. Kétszer is megkísérelték a szökést Svájcba, azonban sikertelenül. A francia katonarendőrség Albrechtet, mint a magyar és a jugoszláv kormány listáján szereplő háborús bűnöst néhány hétre le is tartóztatta. Mégis kiszabadult, de minden nap jelentkeznie kellett a rendőrségnek. A tescheni, bélyei és magyaróvári roppant uradalmak egykori ura, és horánője az Auge nevelő penzió udvari szobájában laktak és sűrű levelezést folytattak Spanyolországba és Braziliába. Az Auge-fogadóban lakott velük hetekig Szelezky Zita is. Szeptember hetedikén nyomtalanul eltűntek. A nyomozás megállapította, hogy Albrecht, aki Bélyei Árpád néven jelentette be magát az Auge-ban, zuáv egyenruhában és két hölgy társaságában lépte át a svájci határt, kísérelőnő ápolóruhában voltak. A továbbiakban csak az bizonyos, hogy „II. Árpád” Svájc-ból Barcelonába repült és innen Dorner Geörginával ugyan-csak repülőgépen Buenos Airesbe. Ismeretes az is, hogy 1928-ban Albrecht Braziliában járt tanulmányúton, ahol akkoriban hirtokot is vásárolt „magyar telepítés céljaira”. A pozsonyi főhercegi palota aranybölcsőjétől így vezetett az elfajzott főherceg útja a braziliai őserdőkhöz.

Orth János még rozoga hajón utazott, a Margerith-en, ő már repülőgépen. Ort János főherceg örökre eltűnt, de róla még hallani fogunk. A világlapok rendőri rovataiban!

A hét bemutatója: Euridike

A szerző: Jean Anouilh. Ennyit tudunk róla, semmit többet: különös hangzású nevét. Orfeusz és Euridike megindító mitológiai meséjét ültette át modern időkbe. Sötét, nyomasztó, kúsza, zavaros szurrealista alkotás. A francia szellem világosságát és tisztaságát hiába keresnők benne. De bizonyos, hogy — költő alkotása! Valóság és sejtélem, tény és látnomás, reális és transzcendentális elemek bizonytalan szövedéke. A mondanivalója annyi, hogy a szerelmi boldogság legfeljebb huszonnégy óráig tart, semmivel sem tovább és a nőt vegyük úgy, ahogy kapjuk, ne lássuk többnek, szebbnek, főként pedig — ne elemezzük! Ne elemezzük, mert elveszítjük. A felvonásokon át egyes-egyiköpponyes, jólféltél úr sétatálgat, hol bölcsességeket, hol közhelyeket mondva. Ez a demónikus sugárzású figura — ezt még a legjámborabb, legnaivabb parisfai lélek is kitalálja! — maga a Halál. Vagy esetleg: a Sors, akit a görögök Anankának neveznek. Az új formákat kereső mai színpadnak immár szokványalakja... Jean Anouilh kísérletét minden hibájával együtt szívesebben fogadjuk el, mint azokat a biztoskézzel megformált, golyóscsapágyon gördülő, simára csiszolt bábészéd-sablonokat, amelyeket mint kommerszárit szállítanak a színpad mesteremberei, gondosan összeilleszthető, pontosan kimért drámafelsőrészekkel.

Az együttes a kamarajáték stílusbeli finomságait és arnyalat-gazdagságát sugározza. Ez a kifűnő ensemble Apáthy Imre rendező kultúráját dicséri. Tolnay Klári, Euridike megzemélyesítője a belső izgalomnak és rejtelemnek nyugtalanító légkörét árasztja magából. Darvas Iván a földi, de földöntúlívá hevült szenvedély megkapó képét adja. Ritkai: egy megelevenített balzaci regényalak! Várkonyi lenyűgözően ábrázolja az „esőköpnyes urat”. Sullyok Mária és Székely két torzképe: rikító és tulzolt! Péchy egy Dosztojevskij-regényalak életszerűségével ábrázolja a színigazgatót. Berky és Vándory kis szerepében igen jó, Peéry Piri pedig hajlékony színpadi prózában fordította le a darabot!

Balassa Imre

Feltűnő plakát a pesti utcán

Vasárnap a pesti utcán újszerű, feltűnő plakát jelent meg. A modern plakát egy palatiból ábrázol és hirdeti, hogy a Pódium minden szombaton délután, valamint vasár- és ünnepnap délelőtt stúdió-előadásokat rendez. Békeffy Gábor a jövő héten fogja ismertetni programját. Különleges irodalmi és színházi eseménnyel lépik meg az igényes közönséget.

**WATERLOO
BRIDGE
HOLNAPTÓL
CORSÓ**

Windfix

ABLAK- ÉS AJTÓLEGRÉSZELEZÉS
régi minőségben
V. Krianyi-utca egy. Grósz-palota.
Telefon: 50-504.

A szende Tündéről kiderült, hogy rendőri felügyelet alatt áll, mert nyilaskodott

Néhány nap mulva újítja fel a Nemzeti Színház Vörösmarty Mihely remekművét, a „Csongor és Tünde”-t. Az utolsó próbákon vette át Tünde bájos szerepét Szörényi Éva. Néhány nappal ezelőtt még ismeretlen ifjú színésznő.

Dévay Kamilla, a Színművészeti Akadémia növendéke

alakította a szerepet. Miért történt ez a feltűnő szereplőváltás — az utolsó percben? Dévay Kamillát az Akadémia igazgatósága ajánlotta Major Tamásnak, a Nemzeti Színház igazgatójának. Mindenkit meglepett, hogy néhány nappal nyilvános bemutatkozása, a bemutató előtt — elvetétek tőle a szerepet! A meglepő fordulat oka az, hogy Dévay Kamilláról kiderült:

azonos a rendőri felügyelet alatt álló Duda Kamillával!

Duda Kamilla anyjával, két leánytestvérével és 18 éves öccsével a Novibazár-tér 17. házban lakott. A szomszédok egybehangzó vallomása szerint a szerény fiatal színővendék életmódjában

feltűnő változás következett be Szalasiék hatalomrajutása után.

A kékszemű, szőke, igen csinos Duda Kamillának mindennapos vendégei voltak nyilas-karszalagos fiatal emberek és egy Szücs nevű ügyvédjelölt, aki zsidó vagyonok harcoldsával foglalkozott. Szücs Dudáékhoz is költözött és székérszámra szállította a la-

kásba a legkülönbözőbb értékeket. Szomszédjuk, Ternai Albert egyszer megjegyzést tett e homályos eredetű „ajándékokra”, mire Duda Kamilla megfenyegette, hogy

elviteli a nyilasokkal.

Másnap Ternait és családját valóban el is akarták hurcolni, de a család fő francia útlevele megmentette őket. A szekerek most már ólomkristályokat, szőrméket, élelmiszereket, bútorokat szállítottak Dudáékhoz, olyan tömegben, hogy a zsákmány nem fért el a lakásban. December 24-én, a nyilas karácsonyon a Duda-család elköltözött a Thököly-út 79. házába: a felszabadulás után

innen állította elő Duda Kamillát, anyjával együtt, a politikai rendőrség, innen viték el a VIII. kerületi kapitányság nyomozói azokat az ajándékokat is, amelyeket Dudáék a galáns Szücsötől kaptak.

A politikai rendőrség nyomozásának eredménye volt aztán, hogy Duda Kamillát rendőri felügyelet alá helyezték. A Nemzeti Színház igazgatójának természetesen, sejtelve sem lehetett arról, hogy

Dévay Kamilla, a szende, szőke Tünde — azonos Duda Kamillával.

akinek minden héten jelentkeznie kell a rendőrségen és este kilenc óra után nem is hagyhatja el a lakását. A fiatal színésznő most igazoló bizottság elé kerül. A tárgyalás a jövő héten lesz.

„Olyan műkincsek bemutatásáról van szó, amelyeket soha sem láthat a közönség!”

Genthon főigazgató a Szépművészeti Múzeum I. gújjabb kiállításáról

A Szépművészeti Múzeum falai az idegenbe hurcolt műkincsek visszatérését várják, de addig is érdekes kiállítást rendez a Múzeum: magángyűjtők európai hírű műkincseit mutatják be a közönségnek, amely idáig nem láthatta ezeket a ritka és nagyértékű műtárgyakat. Genthon István főigazgató így beszélt az érdekes kiállítás céljairól:

— Olyan műkincsek bemutatásáról van szó, amelyeket táján soha többé nem láthat a nagyközönség. A kiállítás ezenfelül a Múzeum újjáépítését szolgálja. A magángyűjtők a képek átengedésével segítenek bennünket, a látogató közönség pedig önkéntes adományaival. Elsősorban üvegre van szükségünk! Es másodszor: üvegre! Es harmadszor: üvegre! Üvegterőnk nincs, a gipszmenyezetek beomlásától tartunk, megmaradt műtárgyaink javarészt ablaktalan helyiségekben tartjuk és a grafikai gyűjteményeinket őrző terem falain hosszabb esőzések után sűrű csikokban folydogál a víz. Nagyon örülnénk, ha az adományozók között vállalatok, gyárak, bankok akadnának és magukra vállalnák egy-egy kiállító-terem teljes helyreállítását. A teremben márványtábla

örökítené meg áldozatkészségük emlékét.

Ma még romok között botorkálunk, a zázott falkák búsan merednek a felhős ég felé, a lépcsőfeljáró fölött omladozik a díszes stukkó-menyesztal. De szeptember 23-án megnyílik a kiállítás. Remélhetőleg kinyílnak a szívek, eszények, nem is szólva — az üvegraktárakról!

Kiállítás

Nagy érdeklődés és siker kísérette Zajti Ferenc, a kiváló indológus-festőművész kiállítását a Szalmassy-galériában. A multhéten érdekes, nem mindennapi ünnepség zajlott le a térialon. Zajti Ferenc ugyanis a moszkvai Tolsztoj Múzeumnak ajánlotta fel egyik régi nagyméretű olajfestményét, amelyen Tolsztoj temetését örökítette meg. A Reggel értesülése szerint ő volt az egyetlen magyar, aki a nagy orosz író elköszerte utolsó útjára. Filmfelvétel is készített egykor a gyászszertartásról s képével együtt most ezt az időközben kulturtörténeti dokumentummá lett filmtekercset is felajánlotta a moszkvai múzeumnak.

GAZDAG

**CIRKUSZ BUDÁN
A VÉRMEZŐN**

NAGY DISZELŐADÁSOK MINDEN ESTE (6) 8-ór

**BOKROS (volt REGENT Kávés)
BOROZÓJÁBA**

36 borokkal

és finom faszatokkal várja szeretteit vendégeit

LISZT FERENC-TÉR 8. PAULAY EDE-UTCA SAROK

FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ

„GYERTYAFÉNY - KERINGŐ”

UTOLSÓ 7 ELŐADÁS

